

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Vita Et Institvto S. Ignatii Societatis Iesv Fvndatoris. Libri Qvinque

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1665

VI. Ignatij & sociorum vota in S. Mariæ montis Martyrum prope Parisios,
quod fuit primum Societatis Iesu rudimentum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10840

ad eos Pontificis arbitrio, & obsequio tradendos, & Societatem hæc occasione statuendam.

VI.

Ignatij & sociorum vota in S. Mariae montis Martyrum prope Parisios, quod fuit primum Societatis leuæ rudimentum.

Ad coronanda quæ constituerant votorum nuncupatione, nullus æquè placuit dies, uti Augusti quintus & decimus Assumptæ in cœlum Deiparæ facer. Spes fuit prima hæc Deo vota, quæ per Virginem offerebant, profecuram semper fauore præcipuo, veluti rem suam, & eo fore gratiora quo per manum venissent digniorem. Quod ergo superfuit temporis, ad hoc quotidiano ieiunio, precatone, & asperitate varia, pro suo cuiusque feruore contulerunt, ut paratiores diem illum obirent. Lectus solo in colle, leuæ dimidio extra urbem, locus (quod tunc arbitros nolent) S. Mariæ in monte Martyrum, insigni templum veneratione. Illic stato die, subterraneo in sacello soli, Fabro celebrante, præter quem nullus ex iis erat Sacerdos, vota edidere, is sacratissimum Christi corpus, mox ab se sumendum manu tenens versusque ad socios, tum ipse, tum singuli deinceps voce clara, obstrinxere se Deo ad paupertatem, & castitatem perpetuam, ad transmittendum in terram sanctam, & deferendas, uti condixerant summo Pontifici operas. Ad reiiciendum præterea cuiuscumque stipendij donum quo compensaretur sacramentorum administratio. Paupertatem interpretati sunt, qua sine studiis posito quicquid sibi reliquum foret abiicerent, dempto quod opus censeretur ad professionem transmarinam: quanquam ne hoc quidem ab ipsis seruatum inuenio, sed elemosynis ad iter supplementum: Reiectio verò cuiusuis ob sacra stipendij, idcirco ab iis promissa, quod & pertineret ad absolutam paupertatem; & os obstrueret calumniantibus Lutheranis, clericos Christi sanguinem cauponari, & sacrorum, nundinatione ditescere; ac demum ut sui copiam nullo sumptuum metu omnibus facerent. Nuncupatis in hunc modum votis, eo animi sensu, ea profusione lachrymarum, Christi corpus sumperunt, ut trigesimo etiam post anno, ex iis vnus, Simon Rodericius hæc narrans horum suauissimo influxu perfunderetur. Sed ea omnium cœlestis voluptas in vitum Ignatium confluit tota, ut qui sudoris tam diuturni primos crederet fructus, & spes longas videret tam vbertim à Deo fortunari, factus iam familiolæ felix parens, numero quidem exiguæ sed eorum vitorum delectu eximie, quorum erat quisque par multis futurus. Hic non est silendum quod meminere huius & superioris æui scriptores grauissimi momentum clarum diuinæ erga Christi Ecclesiam, eiusque Pontificem curæ. Quo enim anno 1534. Societatis iacta sunt semina, peculiari obedientia summo Pontifici deuincta, (ut huius operis initio attigi) eodem Rex Angliæ Henricus, nomine octauus, ex defensore fidei, descendiit in impugnatorem, sedique Apostolicæ rebellem; eodem edictis ad eum infestis, & trucibus infectatus est eius Pontificem, ut Papæ nomen non obliterasse vbiicumque scriptum legeretur, crimine fecerit capitale. *O ineffabilem, exclamat, Sanderus, ipse in nos Ecclesiamque vniuersam bonitatem, & misericordiam. Qui iplis temporibus quibus à Blasphemia Lutheri lingua alibi, & in Anglia per inaudicam ini-*

quissimi

quissimi Tyranni scuitiam extincta planè videbatur omnis Religionis, ac perfectionis vitæ professio, & erga Christi Vicarium ita omnis sublata obseruantia, vt ipsius Papæ ac Pontificis venerandum fidelibus nomen fieret execrabile, exitauit Spiritum viri Dei Ignatij Loiola sociorumque quorundam suorum, qui castissimam, purgatissimamque religionis viam ingressi, ad cetera perfectionis studia, & vota, illud quartum singulari quadam ratione ex Dei instinctu votum contra Lutheri & Henrici impietatem spontè addiderunt, vt in omnibus officiis pietatis, ac Religionis peculiariter Romano Pontifici se suamque operam pollicerentur, ipsiusque iussu quiduis periculorum, aut laborum in religione propaganda subirent; & quocumque demum terrarum, ad infidelium errantium, ac peccatorum instructionem, & conuersionem ab eo mitterentur, mox absque omni contradictione, etiam non petito viatico, tanquam à Christo missi proficiscerentur. Hi se hoc modo, & in eum finem collectos pulcherrimisque Ignatij Institutis edoctos vocarunt Societatem Iesu, eiusque sanctissimum nomen, ac fidem in communione Romanæ Ecclesiæ incredibili celeritate, & industriâ non solum ad extremos Indos, aliisque remotissimos populos, & Reges (quod maiori cum labore, sed periculo certè minori fecerunt) sed & ad miserè deceptos ab hæreticis septentrionales, & per Tyrannorum scuitiam à communione Christiani orbis inuitò penitus diuulsos Britannos, etiam cum periculo capitis, ac cruoris sui effusione; regnante, & in Ecclesiam scuitente Henrici filia Elizabetha, ita Deus posuit nobis semen pro Abel quem interfecerat Cain. Huc vsque Sanderus. Post expleta pietatis officia, actasque Deo ex animo gratias, diei residuum ad fontem duxerunt, ex collis, eiusdem radice profluum, & amcenum, & S. Dionysij Arcopagitæ olim sanguine consecratum, eo enim fertur caput sibi abscissum propriis manibus lauisse. Illic solutum ab iis ieiunium mensa quidem pura, & paupere, sed alacritate, piisque sermonibus sapida; quorum pars fuit de viuendi modo quem essent retenturi dum Lutetiæ morarentur; in quo Ignatius qui vt munus paternum, ita & Spiritum recens à Deo nouum acceperat, ad filiorum gubernationem; mensus est quædam communia omnibus opera quæ nec arctarent studendi spatia, nec primigenium fetuorem intepescere sinerent. Fuerunt hæc quotidianæ quædam preces, ac voluntariæ pœnæ; Eucharistiæ diuinæ vsus quot dominicis, ac festis solemnibus (quod haud paulò pluris erat tunc temporis, quam nunc videatur) ad hæc instauranda, eodem & die, & loco vota, quod annis subsequenter duobus ritè peractum est; mutuus denique inter se tanquam fratrum amor quo se quisque non minus in alio, quam alium cerneret. Ad hoc inquit sparsis in adibus cum essent, voluit sapius, vt iob Filios, inter se, & apud seiplos, in orbem conuenire, & parabili prandio, sanctisque colloquijs, animare mutuam, charitatem, quæ familiari consuetudine, vsuque domestico fouetur. His animi nexibus ita coaluit nodus ille, quo erant à Deo inuicem copulati vt in cœptis

non solum fortiter steterint, sed illa etiam promouere adiungendis sibi fodalibus impensè contenderint. Accessit quoque nouus animo vigor, & perspiciendi acumen in literis. Doctrinarum enim apparatu in multorum salutem instruendo crescere visa est intelligendi vis, ex desiderio agendi. Alij certè sunt operæ successus in Dei honorè literis insumptæ; alij in pabulum sterile, inanis curiositatis. Prior illa laborem per se ancipitem in æterni præmij meritum transmutat (quod palmaris chimicæ genus est) facitque ut duretur in eo constantius: sed præter hæc à patre luminum, cuius denique interest sibi famulantibus adesse, insolitis radiis perfusa cognitionem abditorum quæ inuestigabat assequitur. De hac sui deuotione à patribus congregatis peracta, quæ Societatis conceptus fuit, Societatis mater Lutetia dicta est: quod præter alios auctores testatur inscriptio areæ insculpta lamina, quæ ut esset magis conspicua in superiori templi Martyrum æde affixa est, sub quo Patres vota ediderant, eius verba sunt.

D. O. M.

Siste spectator, atque in hoc Martyrum sepulchro, probati Ordinis cunas lege. Societas Iesu quæ S. Ignatium Loyolam Patrem agnoscit, Lutetiam Matrem, anno salutis MDXXXIV. Augusti XV. hinc nata est: cum Ignatius, & socij, votis sub sacram synaxim religiosè conceptis, se Deo in perpetuum consecrarunt, ad maiorem Dei gloriam.

Quæ res etiam mouit Ludouici decimi tertij piam mentem ut daret supplices ad Gregorium XV. prolixas, & manu propria literas de referendo inter Sanctos Ignatio, sibi que honori futuram duceret, quam inde Societas ductura erat dignitatem, utpote domi suæ nata; & res sua. [Regno, inquit, meo hoc decus obtigit ut tantus Dei seruus in almam hanc meam veniret, Lutetiam, ad comparandas sibi scientias, lectisque in ea sociis in æde sacra ad montem Martyrum. Societatem suam inchoaret.]

VII. Liceat tantisper hinc mihi digredi, lectorémque ad duo aduertere quæ & intra lineas futura, & placitura non dubito. Vnum est nascentis Societatis locus; alterum tempus. Primum quod attinet, haud sine arcano Dei nutu, Ignatium, & suos ad destinatum vbique prouidè gentis, factum existimo, ut inter innumera, foris, & in vrbe Parisiis templa, Montis Martyrum omnibus anteferet, manifesto, ni fallor præfagio, affectiones
ceeli